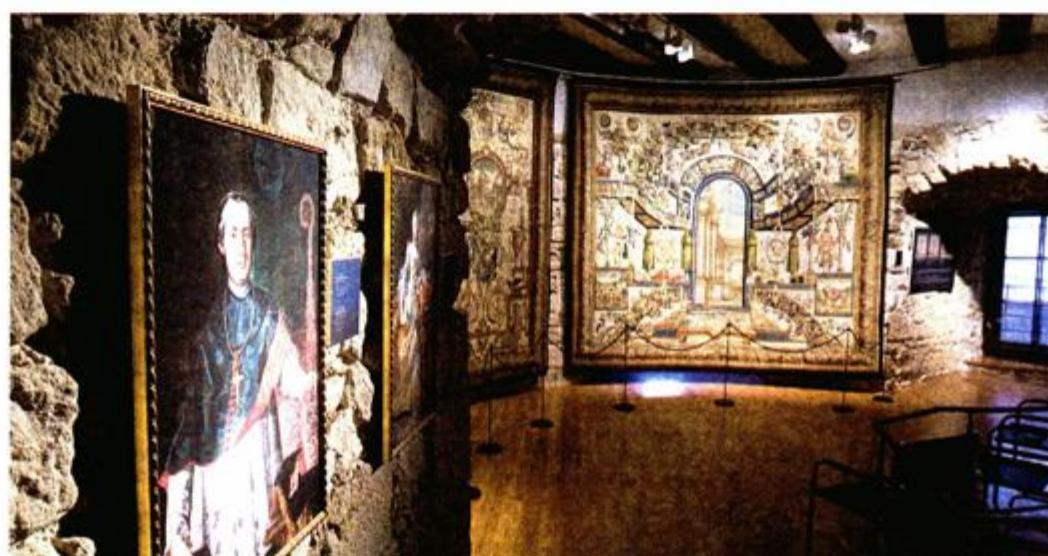

DOMITRIĆEVA KULA, ZAGREBAČKI KAPROL

Otvorena izložba "Zlatne niti, restaurirani tekstilni predmeti iz Riznice zagrebačke katedrale"

Rezultat je to višegodišnje suradnje HRZ-a i Zagrebačke nadbiskupije

Izložba "Zlatne niti, restaurirani tekstilni predmeti iz Riznice zagrebačke katedrale", plod višegodišnje suradnje Zagrebačke nadbiskupije s Hrvatskim restauratorskim zavodom (HRZ) na zaštiti tekstilnih predmeta iznimne vrijednosti iz fundusa Riznice, otvorena je u ponедjeljak, 18. rujna, u Domitrovićevoj kuli na zagrebačkoj katedrali.

Zajedno s ravnateljicom HRZ-a dr. sc. Tajanom Pleše, izložbu je otvorio pomoćni biskup zagrebački mons. Ivan Šaško i tom prigodom istaknuo kako "izloženi restaurirani predmeti iz Riznice zagrebačke katedrale nude mogućnost velikog broja pristupa gotovo za svako znanstveno ili stručno područje". Dodao je da su medu izravnijim i očitijim svakako pristupi koji se odnose na uporabu i slikovnu vrijednost predmeta, a svatko se može pitati čemu su služili ti predmeti, zašto su na njima rabljeni baš ti motivi, boje i forme, zašto su tako bogato izvezeni. Izložba donosi izbor restauriranih predmeta poput barokne kazule biskupa Stjepana Seliščevića, raskošne dalmatike biskupa Aleksandra Ignacija Mikulića iz 17. stoljeća te čipke s vezenim grbovima biskupa Martina Borovića i njegova nasljednika

Aleksandra Mikulića, rad vrsnih vezilačkih i čipkarskih radionica s područja Habsburškoga Carstva, a to ruho ukrašeno je tehnikom reljefnoga zlatoveza, srebroveza, "slikanja iglom" i čipke "na batiće".

Razvoj liturgijskog ruha

Posjetitelji izložbe mogu vidjeti i dva primjera izuzetnoga tkalačkog umijeća 18. stoljeća - tapiserije "Srpanj - kolovoz" i "Siječanj - veljača", koje su 1710. izradene za dvor lotarinskih vojvoda u Nancyju prema nacrtu bolonjskog umjetnika Francesca Gallija Bibiene. Nakon ženidbe Franje I. Lotarskog s Marijom Terezijom 1736. ciklus od šest tapiserija prenesen je na bečki dvor. Sredinom 18. stoljeća carica ih je darovala Zagrebačkoj biskupiji - biskupu Franji Thauszyju. Tapiserije su se, između ostalog, koristile kao ukrasne kulise za

Inventar Riznice zagrebačke katedrale izuzetno je vrijedan i pripada u vrh hrvatske kulturne baštine

izlaganje Božjega groba u zagrebačkoj katedrali tijekom Velikoga tjedna, sve do potresa 1880. kada je tapiserija "Srpanj - lipanj" izgubljena. Od sačuvanih pet tapiserija iz ciklusa, na alegorijskom prikazu "Srpanj - kolovoz" provedeni su cijeloviti konzervatorsko-restauratorski radovi 2015. i 2016. godine. Uz nju, izložena je i tapiserija "Siječanj - veljača", koju zbog velikih dimenzija nije moguće razgledati u Riznici i na kojoj radovi tek predstoje. Brojni uzvanici i posjetitelji strpljivo su čekali kako bi mogli razgledati izložbu, jer izložbeni prostor Domitrovićeve kule nije mogao odjednom primiti sve zainte-

resirane.

Biskup Šaško rekao je kako je sigurno da misnice, dalmatike, oltarnici privlače značajlu o razvoju liturgijskoga ruha tijekom stoljeća naročito u traženjima i znatnim odmacima u 18. st. Mnogo šire, smatra biskup, mogu se otvoriti pitanja o tadašnjoj i današnjoj kulturi, odnosu prema umjetnosti, gospodarstvu, pa i o politici, a ima mnogo prostora i za analizu materijala, tehnologije, podrijetla. Ipak, istaknuo je mons. Šaško, "u dnu svega postavlja se pitanje smisla, pa zato sam naslov 'Zlatne niti' sretno spaja izloženu stvarnost. Netko će u naslovu više primjetiti zlatnost, a nekoga će više privući niti. Mislim da za razumijevanje izložbe prednost treba dati nitima, radi čega i one niti koje nisu od zlata postaju zlatnima". Istaknuo je kako zbog restauratorskoga mara, odlikovana nevjerojatnom strpljivošću i umijećem, posta-

jemo svjesni da sve niti imaju određenu dragocjenost, a nit je "poučan put čitanja otajstva života".

Vrijedan inventar

Pozvao je posjetitelje da ne razmatraju količinu izložaka nego nutarnju vrijednost i količinu malenih sastavnica kako bi mogli vidjeti ljepotu i u manjim i u većim cjelinama. Prema njegovim riječima, izložba nas poziva i da se zapitamo o razlozima onih koji su unijeli vrijeme i svoju prisutnost pri stvaranju, ali i pri obnavljanju predmeta. Ravnateljica Tajana Pleše podsjetila je da je izložba samo jedan od rezultata višesetljetne suradnje HRZ-a i Zagrebačke nadbiskupije koja je, istaknula je, trajala i u vrlo teškim vremenima, ali i u onim mnogo lješima, kada su nastajale velike nacionalne izložbe, poput one međunarodne "Hrvati - kršćanstvo, kultura i umjetnost". Istaknula je kako je inventar Riznice zagrebačke katedrale izuzetno vrijedan i pripada u vrh hrvatske kulturne baštine, a u njoj se posebno ističe zbirka crkvenog ruha. Pleše je objasnila da su predmeti iz te zbirke, upravo zbog krhkosti materijala, posebno osjetljivi pa se rijetko izlažu tako da su, unatoč svojoj liturgijskoj, umjetničkoj i povjesnoj vrijednosti, još nedovoljno poznati javnosti. Ravnateljica HRZ-a najavila je nastavak radova na restauraciji predmeta iz Riznice. Izložba se može razgledati do 31. listopada 2017., radnim danom i subotom od 9 do 17 sati, a ulaz je slobodan. **Hina**